

tányérjára a legjobb falatokat!...

Reggel dalolva kellett felkelni, kinézni az udvarra, hogy a baromfiaknak kukoricát szórjon, és futni ki a rétre!... Leánypajtásaival összefogózva énekelni torkuk szakadtából; ispiláng, ispiláng... Scha még így, ilyen meleg szívvel nem gondolt az otthonára.

Reggel korán ébredt. Még mindenki aludt. A napfény nem tudott behatolni a leeresztett függönyökön, de azért első tekintetre látta a kegyellen szűk cipőt, a feszes ruhadarabot, maga előtt látta a tanulószoba rengeteg könyvét, a nevelőnő ijesztően villogó pápaszemét, az ebédlőt, a sok idegen arcot, — és úgy érezte, hogy a kastély levegője ólomsúlyként fekszik a mellére. Fojtogatta.

Nem sokat gondolkozott. Felugrott, óvatosan, hogy zajt ne csapjon, de lázas gyorsasággal kereste régi holmiját. Csaknem felsikoltott örömeben. Szinte kezeügyébe téve, — mintha gondoltak volna arra, hogy szökni akar, — ott állottak az otromba, de jó, kényelmes, falusi cipők, az egyszerű, de tiszta ruhadarabok.

Egy pillanat alatt felöltözködött és vissza se nézve sompolygott ki az ajtón, osont le a lépcsőn. Amint kiért Isten felséges kék ege alá, futni kezdett, mintha ezer ördög kergetné. Szívében nem volt más, csak nagy-nagy, boldog öröm, hogy elszabadulhatott, hogy visszatérhet a nádfödeles, öreg házba, hogy újra hallhatja a szövőszék kedves, egyhangu lármaját: kat...kat...kat...

— Édesapám, édes jó apám... ígérem, hogy sohase leszek elégedetlen többé. — Sőhajtotta magában, ahogy hazafelé szaladt.

Aztán nekieredt s futott, futott és úgy látta, hogy a virágok mind barátságosan integetnek feléje...

Bucsuzóul elmondok most még egy költeményt, ezzel be is fejezzük mai mesédélutánunkat.

Jóska meg Pista

Jóska, Pista nagy békében

Ott éltek a faluvégen.

Jóska: piros, nagy kőházban,

Pista pedig: kalyibában.

Egyik gazdag, másik szegény,

S mind a kettő vig kis legény.

Együtt jártak a határra,

Míg tél jött a meleg nyárra...

Télen szegény Pista fázott,

Jóska: bundában számkázott;

Fején sapka, lábán csizma...

Szomoruan nézte Pista...

*Gondolkozik Jóska: ejnye,
Nincs így jól a dolgok rendje...
— »Ülj fel Pista a szánkába,
Ide mellém, a bundába!...«*

*...Csilingel a szánkó vélük,
Meg is ered a beszédük,
S ők megértik egymást szépen,
Mint nyáron — a faluvégen.*

Népművelési előadás.

A szövetkezetek.

A mai mostoha megélhetési viszonyok, az okszerű gazdálkodásra való áttérésnél mutalkozó nehézségek önkéntelenül arra készítetik a gazdaembert, hogy segitőtárs után nézzen, mert egy-maga nem bír megküzdeni azokkal a terhekkal, amiket a való élet rak rá vállaira. Azt a terhet azonban, amit egy ember nem bír el, négy-öt esetleg már játszva viheti tovább. Mennyire megoszlik minden teher, mennyivel könnyebbé válik minden munka, ha nem négy, vagy öt ember, hanem ötvenen, hatvanan, százan állanak össze, szövetkeznek egy-egy közös cél érdekében. Több embernek bizonyos gazdasági cél érdekében való társulását, ha az meghatározott szabályok szerint történik, nevezzük szövetkezetnek.

Szövetkezetet minden községben lehet alakítani, ahol megvan az emberekben a gazdasági előrehaladás iránti törekvés, ahol érzik azt, hogy a nehéz gazdasági helyzeten nemcsak idegen segítséggel, hanem a saját erőink egyesítésével, saját munkánk felhasználásával is lehet segíteni.

A szövetkezeteknek rendkívül sok fajtáját ismerjük, mert hiszen minden gazdasági célt az erők egyesítésével sokkal könnyebben érhetünk el, mintha ezeket az erőket parlagon hagyjuk heverni. Általában véve azonban a szövetkezeteknek következő főbb fajtáit ismerjük: 1. hitelszövetkezetek, 2. fogyasztási szövetkezetek, 3. termelő szövetkezetek, 4. értékesítő szövetkezetek, 5. biztosító szövetkezetek és 6. munkavállaló szövetkezetek. Ezek azok a főbb csoportok, amelyek keretébe bele lehet illeszteni minden célú szövetkezetet.

A hitelszövetkezet, amint már neve is mutatja, a hiteligenyek kielégítésével foglalkozik. A hitelszövetkezet is lehet többféle. Lehet mezőgazdasági jellegű, amikor tisztán gazdaérdekek szolgálatában áll s amikor például hitelnnyújtáson kívül foglalkozik más egyéb dolgokkal is, amivel a földművelők érdekeit előmozdithatja, mint például gazdasági gépek, eszközök, anyagok beszerzésével